

د افغانستان اسلامي امارت

د اقتصادي چارو کمېسيون

(۸) مه مصوبه

د ۱۴۴۴ هـ.ق کال د شعبان المعظم ۲۱ مه

د ۱۴۰۱ هـ.ش کال د کب ۲۳ مه

د افغانستان اسلامي امارت

د اقتصادي چارو کمېسيون

د اقتصادي کمېسيون د ۱۴۴۴ هـ.ق کال اتمه غونډه، سه شنبه د شعبان المعظم ۲۱ مه (د ۱۴۰۱ هـ.ش کال د کب ۲۳ مه) له غرمې مخکې پر (۱۰:۰۰) بجو په مرمينه ماني کې د عظيم الشان قرآن د مبارکو آيتونو په تلاوت سره پيل شوه. غونډې د رياست الوزراء د اقتصادي مرستيال او اقتصادي کمېسيون رئيس محترم الحاج ملا عبدالغني برادر آخند په مشرۍ دوام وکړ.

په غونډه کې له هر اړخيزو بحثونو وروسته، لاندې پرېکړې وشوې:

لومړی موضوع: د ترانسپورتي طرحو په اړه لاندې موضوعات اقتصادي کمېسيون ته د بحث لپاره راغلي و:

- ۱- کابيني بهر ته د نبي لاس موټرو د صادرولو په اړه د مالي وزارت وړانديز اقتصادي کمېسيون ته راجع کړی او غوښتنه يې کړې چې کمېسيون دې دغه موضوع بررسي کړي او د ترانسپورت او هوايي چلند وزارت لخوا جوړ شوي طرزالعمل سره له مقاييسې وروسته دې ورته حل لاره پيدا کړي او بېرته دې د منظوري لپاره د کابيني جلسې ته وړاندې کړي.
- ۲- د بې اسنادو موټرو د کمري محصول په کړنلاره کې له يوې مياشتې څخه شپږو مياشتو ته د مودې د غځولو په اړه د مالي وزارت او د اقتصادي معاونيت په مشرۍ د ټاکل شوي پلاوي وړانديز.

۳- د ۱.۱.۱ د کابيني د ۱۴۴۴ هـ.ق کال د (۱۴) مې کني مصوبې (۴) بند په لاندې ډول صراحت لري:

«د ۱.۱.۱ اقتصادي کمېسيون مؤظف دی چې د ترانسپورتي طرحو د تطبيق او نظارت څرنگوالي و ارزوي او د تصميم نيونې لپاره يې د کابيني غونډې ته وړاندې کړي».

- ۴- د هلمند ولايت يو شمېر موټروانان او سوداگر شکايت کوي چې په ياد ولايت کې د ترانسپورت رياست لخوا ترې د بار وړونکو د نوبت په نوم پيسې اخيستل کېږي چې په ټوله کې د موادو د بې د لوروالي لامل کېږي او پر سوداگرۍ منفي اغيز کوي.
- ۵- د کورنيو چارو وزارت د ځينو وسايطو لپاره د تيرو کلونو د ۵۰ او ۷۰ سلنه مالياتي پورونو د معافيت په اړه د رياست الوزراء عالي مقام ته وړانديز کړی چې عالي مقام يې په اړه داسې هدايت کړی دی:

وکتل شو!

د اقتصادي چارو محترم کمېسيون ته!

ياده موضوع تاسو ته راجع شوه، د ۳۴ مې مصوبې پنځم بند سره سم د يادې موضوع په اړه خپل نظر راسره شريک کړئ.

وخت	تطبيق کونکي	پرېکړه
عاجل	د اقتصاد، مالي، ترانسپورت او هوايي چلند، صنعت او سوداگرۍ وزارتونه، ترانسپورتي او بارچالاني شرکتونه	<p>۱- د اقتصاد وزارت په مشرۍ دې د ترانسپورتي ستونزو د حل په موخه جوړه شوې کمېټه بهر ته د نبي لاس موټرو او اړوندو پروژو صادرولو موضوع و څېړي او خپل گزارش دې اقتصادي کمېسيون ته وړاندې کړي.</p> <p>۲- د بې اسنادو موټرو د کمري محصول پروسه، موده او اړونده چارې يې د شته کړنلارې پر اساس د ۱۴۰۲ هـ.ش کال تر آخره تمدید دي.</p> <p>۳- د اقتصاد وزارت په مشرۍ دې له ترانسپورت او هوايي چلند،</p>

		<p>ماليې، صنعت او سوداګرۍ وزارتونو څخه د ترانسپورتي شرکتونو او موټردارانو په ګډون يوه مشترکه کمېټه جوړه شي او په هلمند او نورو ولايتونو کې د ترانسپورتي شرکتونو او موټردارانو سره په مشوره، د نوبت د جوړولو يا نه جوړولو موضوع وڅېړي او په هيواد کې د ترانسپورتي نظم د جوړولو په موخه، ياده موضوع حل کړي.</p> <p>همدا شان، د اقتصاد وزارت په مشرۍ دې له ماليې، ترانسپورت او هوايي چلند وزارتونو او اړوندو شراکيو څخه يو پلاوي جوړ شي او د تجارتي مالونو له واردونکو او ترانزيتي بارونکو موټرو څخه په اړوندو ګمرکونو کې د ټاکل شويو محصولونو له اخيستلو څخه وروسته، له يادو موټرو څخه پر لارو د اضافي فيسونو د تر لاسه کولو موضوع وڅېړي او خپل گزارش دې اقتصادي کمېسيون ته وړاندې کړي.</p> <p>د کورنيو چارو وزارت لخوا د د ځينو وسايټو اړوند د ۵۰٪ او ۷۰٪ مالياتو پورونو معافيت په اړه دې هم د اقتصاد وزارت په مشرۍ ټاکل شوي کمېټه د ۱.۱.۱ د کابينې د ۳۴ مې مصوبې د پنځم بند په پام کې نيولو سره لازمي کړنې ترسره کړي.</p> <p>د اقتصاد وزارت لخوا وړاندې شوي راپور د بحث شويو تعديلاتو سره تائيد دی.</p>
--	--	---

دويمه موضوع: د کندهار ولايت د ملي سوداګرو د ستونزو د حل په اړه د ۱.۱.۱ د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله داسې حکم کړی دی:

وکتل شو:

د اقتصادي چارو کمېسيون ته!

السلام عليكم ورحمة الله و بركاته!

وبعد: د کندهار ولايت د علماوو شوري په (۱۳۵) ګڼه مکتوب سره دکندهار ولايت اطاق تجارت او نورو تجارانو مشکلات مور ته رالېږلي، تاسو د تجارانو دغه مشکلات اوږي او د حل لارې ورته ولټوي، وروسته يې مور ته راولېږئ.

وخت	تطبيق کوونکی	پریکړه
د اړتیا مطابق	د ۱.۱.۱ اداري کمېسيون	<p>د افغانستان اسلامي امارت د عاليقدر مشرتابه د حکم په نظر کې نيولو سره، ياده موضوع دې د ۱.۱ اداري کمېسيون لخوا د ټاکل شوي پلاوي لخوا و څېړل شي او خپل رپورت دې د عاليقدر مشرتابه دفتر ته وړاندې کړي.</p>

درېيمه موضوع: د کانونو او پټروليم وزارت د هرات ولايت د غوريانو اوسپنې کان د څلورو بلاکونو د ارزښت کمېسيون ته وړاندې کوي.

همدا رنگه د کانونو او پټروليم وزارت د غور ولايت د سربو او جستو د څلورو بلاکونو د ارزيايي راپور د ۱.۱.۱ د مشرتابه محترم مقام ته استولی او د نورو اجراآتو لپاره يې د عالي مقام هدايت غوښتی دی، عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله يې په اړه لاندې هدايت کړی دی:

«وکتل شو! د اسلامي امارت اقتصادي کمېسيون ته يې وړاندې کړی، تر تصويب وروسته يې راولېږی. والسلام»

وخت	تطبيق کوونکی	پریکړه
عاجل	د کانونو او پټروليم وزارت	د کانونو او پټروليم وزارت دې د هرات ولايت د غوربانو د وسپني او د غور ولايت د تولک د سربو او جستو د داوطلبی اړوند مجموعي راپور او د تصميم نيونې معيارونه د رياست الوزراء اقتصادي معاونيت او د اقتصادي کمېسيون غړيو وزارتونو سره شریک کړی؛ د رياست الوزراء اقتصادي معاونيت او د اقتصادي کمېسيون اړوند وزارتونه به د يادو کانونو اړوند اسناد و ارزوي او خپلې موندنې به د اقتصادي کمېسيون راتلونکي مجلس کې شریکي کړي او د موضوع اړوند به وروسته تصميم نيول کيږي.

څلورمه موضوع: د اقتصادي کمېسيون د ۱۴۰۰/۱۰/۲۳ نېټې (۵) مې کڼې مصوبې دريم بند، چې په لاندې ډول صراحت لري: «وزارت های مخابرات و تکنالوژی معلوماتی و ماليه موظف اند روی چگونگی پرداخت و انتقال پول ۴ جی ۵ میگاهرتز فریکونسی، به اقسام متعدد جلسه نموده، به توافق برسند و گزارش خویش را به مجلس بعدی کمیسیون اقتصادی ارائه بدارند.» اړوند د مالي وزارت د خپلو کړنو گزارش د نورو کړنو لپاره اقتصادي معاونيت ته رالېږلی دی.

وخت	تطبيق کوونکی	پریکړه
د اړتیا مطابق	د مخابراتو او معلوماتي تکنالوژی او مالي وزارتونه، د افغان تیلیکام مخابراتي شرکت	د افغان تیلیکام وضعیت ته په کتو په ۴۱ قسطونو کې ۴ جی ۵ میگاهرتز د پیسو د انتقال په اړه د مخابراتو او معلوماتي تکنالوژی او مالي وزارتونو نظر تائید دی.

پنځمه موضوع: د افغانستان برېښنا شرکت د نوري فايبر لین په کرایه او اجاره ورکولو اقتصادي طرحه د چارو ادارې لوی ریاست ته استولی وه چې د چارو ادارې لوی ریاست اړوند د کابینې او شوراگانو چارو د انسجام ریاست لخوا مطالعه شوی او له غورچاڼ سره يې ياده طرحه په اقتصادي کمېسيون کې د بحث لپاره رالېږلی ده.

وخت	تطبيق کوونکی	پریکړه
دوه اونۍ	د اقتصاد، مخابراتو او معلوماتي تکنالوژی وزارتونه، د افغانستان برېښنا شرکت، د افغان تیلیکام مخابراتي شرکت	د افغانستان برېښنا شرکت لخوا د نوري فايبر لین په کرایه او اجاره ورکولو د اقتصادي طرحې موضوع په اړه، د تخنیکي کمېټې دا نظر چې «د اقتصاد وزارت په مشرۍ د افغانستان برېښنا شرکت، مخابراتو او معلوماتي تکنالوژی وزارت او افغان تيلي کام شرکت استازي دې مکلف کړای شي چې د نوري فايبر موضوع وڅېړي، یوې موافقې ته دې ورسېږي او هغه موافقه دې د تايید لپاره د ۱.۱.۱ د رياست الوزراء اقتصادي معاونيت ته وړاندې کړي.» تائید دی.

شپږمه موضوع: د نوي افغان پټروليم شرکت د تېلو د تفکیک په اړه د ټاکل شوي کمیټې نظر د یو یادښت په ترڅ کې د ریاست الوزراء عالی مقام ته وړاندې شوی او په اړه یې داسې فرمایلي دي:
وکتل شو:

د ټاکل شوي هیئت گزارش اقتصادي کمیسیون ته راجع شو ترڅو له یاد گزارش سره په همغږي د وروستي پرېکړې په موخه خپل نظر راسره شریک کړی غالباً نوی افغان پټروليم اقتصادي کمیسیون ته هم عرضیه ورکړي. بل لوري ته د دوی بې عرضي ته رسیدگي په موخه باصلاحیت هیئت ټاکل شوی چې گزارش یې ضمیمه دی.

وخت	تطبيق کوونکی	پرېکړه
دوه اونۍ	د ۱.۱.۱ د ریاست الوزراء اقتصادي معاونیت	په هرات ولایت کې د ذخیره شویو تیلو په اړه چې د نوي افغان پټروليم په نامه یو افغاني شرکت یې د مالکیت ادعا لري، د نوموړي شرکت لخوا وړاندې شوي اسناد د اقتصادي کمیسیون د قناعت وړ و نه ګرځېدل؛ که د یادې موضوع اړوند د نوموړي شرکت سره داسې نور اسناد شتون ولري چې د یادو تیلو مالکیت د دوی حق ثابت کړي، نو د اقتصادي معاونیت د پلان، پالیسي او حقوقي چارو ریاست سره دې د دوه اونيو په موده کې شریک کړي. د پورته چارې تر ترسره کېدو وروسته به اقتصادي کمیسیون د موضوع اړوند تصمیم نیسي.

اوومه موضوع: د ۱.۱.۱ کابینې د نړیوالو تفاهم لیکونو پر بنسټ د یو شمېر شرکتونو د مالیاتي معافیت په داسې پرېکړه کړې ده:

«اقتصادی کمیسیون مؤظف دی چې د یو شمېر شرکتونو د مالیاتي معافیت موضوع چې د نړیوالو تفاهم لیکونو پر بنسټ د پخوانی ادارې لخوا ورکړل شوي وه، د مالیې وزارت د اړوندو فني مسؤولینو په همکارۍ وارزوي او نتیجه یې د تصمیم نیونې لپاره د کابینې جلسې ته وړاندې کړي»

وخت	تطبيق کوونکی	پرېکړه
اوږد مهال	د مالیې، اقتصاد، صنعت او سوداګرۍ او بهرنیو چارو وزارتونه	د نړیوالو تفاهم لیکونو پر بنسټ د پخوانی ادارې لخوا ځینو شرکتونو ته د ورکړل شویو مالیاتي معافیتونو په اړه د تخنیکي کمیټې دا نظر چې «- له غیر انتفاعي بنسټونو او شرکتونو سره کومه ستونزه نشته او له هغوی سره دې د پخوا په څېر چلند وشي. - له انتفاعي بنسټونو او شرکتونو سره: الف: له هغو شرکتونو سره چې د پخوانیو تړونونو په رڼا کې یې د پروژو قرارداد لاسلیک کړی دی او د اسلامي امارت له فتحې وروسته یې کار درولی دی؛ خو مالیاتي تصفیه یې لا پاتې ده، له هغوی سره دې د همغه پخواني لاسلیک شوي تعامل له مخې چلند وشي. ب: له هغو شرکتونو سره چې د پخوانیو تړونونو په رڼا کې یې د پروژو د تطبیق قرارداد لاسلیک کړی دی او اوس هم کار ته دوام

	ورکوي، له دوی سره دې هم د پخواني لاسلیک شوي تعامل له مخې چلند وشي. ج. هغه شرکتونه او بنسټونه چې اوس غواړي نوی قرارداد وکړي، د اسلامي امارت ذیصلاح مراجع دې د افغانستان د ملي گټو په پام کې نیولو سره د دغو نویو قراردادونو په اړه د نوي تعامل له مخې تصمیم ونیسي.» تائید دی.
--	---

اتمہ موضوع: د کابل ولایت په ده سبز ولسوالی کې د نوي کابل ښار د جوړولو پروسې د اسانه کولو او چټکتیا په اړه د ښار او کور جوړولو وزارت د ریاست الوزراء عالی مقام ته په یاده سیمه کې د ځمکو د پېر او پلور اړوند وړاندیز کړی دی. په دې اړه د ۱.۱.۱ د ریاست الوزراء د عالی مقام هدایت داسې دی: اقتصادي کمېسیون دې د یادې موضوع په اړه خپل نظر راسره شریک کړي.

وخت	تطبيق کوونکی	پریکړه
اوږد مهال	د ښار او کور جوړولو وزارت	د کابل ولایت په ده سبز ولسوالی کې د نوي کابل ښار جوړولو پروسې اړوند د چارو اسانه کولو او چټکتیا په موخه، د ښار او کور جوړولو وزارت لخوا شوی وړاندیز تائید دی. د ښار او کور جوړولو وزارت دې د نوي کابل ښار د ځمکو د تصفیې اړوند اسناد او خپل نهایي تصمیمونه د منظوری په موخه په مقطعي ډول اقتصادي کمېسیون ته وړاندې کړي.

نهمه موضوع: د مالی وزارت د ۴۹ گڼه وړاندیز لیک چې د غلام خان بندر لپاره د ۱۶۸ جریبه ځمکې، د تورخم بندر لپاره د ۵۴۰ جریبه ځمکې او د وېش کمرک لپاره د ۱۰۰۰ جریبه ځمکې غوښتنه کړې ده. د ریاست الوزراء عالی مقام یې د وړاندیز په اړه داسې هدایت کړی دی: مم وکتل شو:

د اقتصادي چارو محترم کمېسیون ته!

یاده موضوع تاسو ته راجع شوه. موضوع په دقت سره وڅېړئ، حل لاره ورته راوباسئ، د تائید لپاره یې راسره شریکه کړئ.

وخت	تطبيق کوونکی	پریکړه
یوه میاشت	د مالی، کورنیو چارو او کرنې او بولکولو او مالدارۍ وزارتونه، د کندهار ولایت مقام، د تورخم ښاروالي	د خوست ولایت د غلام خان په بندر کې د ۱۶۸ جریبه ځمکې د ستونزې په اړه دې د مالی او کورنیو چارو وزارتونه په گڼه کار وکړي. د ننګرهار ولایت په تورخم بندر کې ۵۴۰ جریبه ځمکې د ستونزې په اړه چې مخکې مالی وزارت ته توزیع شوې ده، د مالی، کرنې او بولکولو او مالدارۍ وزارتونه او د تورخم ښاروالي دې په گڼه کار وکړي او یادې ستونزې ته یوه حل لار پیدا او د خپلو کړنو پایله اقتصادي کمېسیون ته وړاندې کړي. د مالی وزارت او د کندهار ولایت مقام دې د یاد ولایت د کمرک اړوند ستونزه وڅېړي او خپلې موندنې دې د اقتصادي کمېسیون سره شریکې کړي.

لسمه موضوع: د مشارکت پر اساس د ملکي او نظامي دولتي کارکوونکو، مجاهدينو د شهيدانو وارثانو، معلولينو او عامو خلکو او د ارزاقو شرکت تر منځ د پانگونې طرحه.

پرېکړه	تطبيق کوونکي	وخت
د مالي وزارت دې د اقتصادي معاونيت د استازي په گډون پر ياده موضوع لا ډير کار وکړي او د خپلو کړنو پايله د اقتصادي کمپسيون سره شريکه کړي.	اقتصادي معاونيت، د مالي وزارت	

يوولسمه موضوع: د افغانستان بربښنا شرکت لخوا د وردگو په چک ولسوالۍ کې د بربښنا د توليد فابريکې د بيا رغونې لپاره د بودجې د منظوري وړانديز.

پرېکړه	تطبيق کوونکي	وخت
د وردگو ولايت د چک بند د جوړولو اړوند د تخنيکي کمېټې دا نظر چې « د اوبو او انرژۍ وزارت او د بربښنا شرکت دې له مالي وزارت سره د چک بند د پاتې چارو د بشپړولو په اړه بحث وکړي، که دغه بند په بودجوي لومړيتوبونو کې شامل وي؛ نو له قراردادي شرکت سره دې قرارداد تمديد شي او که په بودجوي لومړيتوبونو کې شامل نه وي؛ نو بيا چې هر کله د مالي وزارت د بودجې رياست د دغه بند لپاره د بودجې ژمنه وکړي، بيا دې له قراردادي شرکت سره د چک بند د پاتې چارو د بشپړولو قرارداد تمديد شي.» تائيد دي.	د اوبو او انرژۍ او د مالي وزارتونه، د افغانستان بربښنا شرکت	درې اونۍ

دولسمه موضوع: د کام اير او آريانا افغان هوايي شرکتونو د مقروضيت موضوع:

- د اقتصادي کمپسيون د ۱۴۰۱ هـ.ق کال په (۱۳) مصوبه کې د مالي وزارت تر مشرۍ لاندې د ترانسپورت او هوايي چلند، صنعت او سوداگرۍ او اقتصاد وزارتونو او د اقتصادي معاونيت له استازي څخه جوړه کډه کمېټه مؤظفه شوه خو د کام اير شرکت د پورونو موضوع وڅېړي او خپل راپور اقتصادي کمپسيون ته وړاندې کړي.
- د پورته پرېکړې د تحقق په موخه د يادې کمېټې راپور او وړانديزونه د مالي وزارت لخوا د وروستي تصميم لپاره اقتصادي کمپسيون ته رالېږل شوي دي.
- د مالي وزارت د آريانا افغان هوايي شرکت د مقروضيت په اړه د اقتصادي کمپسيون د ۱۴۰۱/۳/۲۶ نېټې (۱۲) مې کې مصوبې د تعديل غوښتنه کړې.

پرېکړه	تطبيق کوونکي	وخت
د افغانستان اسلامي امارت هغه ادارې او ارگانونه چې له کام اير شرکت څخه پوروي دي، د طلباتو او تضميناتو د سند مطابق د نوموړي شرکت سره دې خپل پورونه تصفيه کړي.	د ترانسپورت او هوايي چلند، مالي وزارتونه، د کام اير شرکت او نورې اړوندې ادارې	د اړتيا مطابق
کله چې د ترانسپورت او هوايي چلند وزارت او کام اير هوايي شرکت تر منځ د شته پورونو تفاوت د تعادل حد ته ورسيد، موضوع دې د اقتصادي کمپسيون سره شريکه شي؛ تر هغه وخته، د کام اير شرکت مکلف دی چې د ترانسپورت او هوايي چلند وزارت عوايدي حساب ته له خپلو مجموعي پورونو څخه هره مياشت د پخوا په شان ۵ لکه امريکايي ډالر پرې کړي.		

